

✧ Základní verš

„*At' synové Izraele zachovávají sobotu; at' sobotu dodržují jako věčnou smlouvu po všechna svá pokolení.*“ (Ex 31:16 B21)

Sedmý den – sobota – nás pravidelně zastavuje každý týden a směřuje naši pozornost na to, kdo jsme či kým bychom mohli být. Celý týden se po něčem sháníme, utrácíme, vyděláváme na živobytí, chodíme sem a tam... A potom je tu najednou sobota, která nás zastaví a upozorní na základ a výchozí bod všeho. Sobota nás nevrátí o půl, čtvrt nebo devět desetin cesty zpátky. Každý týden v sobotu se vracíme k bodu nula, na samý počátek lidské existence, k výchozímu bodu všeho.

Sobota přichází pravidelně každý týden, bez jakékoliv výjimky. Proniká do každé trhliny a mezery našeho života. Připomíná nám, že každé prázdné místo patří našemu Tvůrci, který nás sem umístil; tomu, který „na počátku“ stvořil nebe a zemi. Tento čin je nevyvratitelným základem celé křesťanské víry a sedmý den – sobota – je toho neklamným, nevtřavým a neměnným znamením.

✧ Osnova lekce:

V této lekci se blíže podíváme nejen na to, jaký byl původní Boží záměr se sobotou, ale hlavně na to, jakou roli hrála v kontextu smlouvy, kterou Bůh uzavřel se svými dětmi na hoře Sínaj.

I. Sobota a její význam na počátku dějin

- Význam soboty při stvoření (neděle)
- Význam soboty před vydáním Desatera (pondělí)

II. Sobota a její význam v rámci smlouvy na Sínaji

- Viditelné znamená smlouvy (úterý)
- Připomenutí, že Bůh nás „posvěcuje“ (středa)
- Připomenutí minulosti, přítomnosti i budoucnosti s Bohem (čtvrtek)

NE 23. května – Původ soboty

Gn 2:2.3 „*Sedmého dne dokončil Bůh své dílo, které konal; sedmého dne přestal konat veškeré své dílo. A Bůh požehnal a posvětil sedmý den, neboť v něm přestal konat veškeré své stvořitelské dílo.*“

Ex 20:11 B21 „*V šesti dnech totiž Hospodin učinil nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, ale sedmého dne odpočinul. Proto Hospodin požehnal sobotní den a posvětil jej.*“

PO 24. května – Sobota před Sínají

Ex 16:23 B21 „*[Mojžíš] jim řekl: „To je to, o čem Hospodin mluvil. Zítرا bude den odpočinku, svatá sobota pro Hospodina. Napečte, co se má péci, a uvařte, co se má vařit. Všechno, co zbuďte, si nechte do zásoby na zítřek.*““

Ex 16:23-28 „*Ten jim řekl: „Toto praví Hospodin: Zítرا je slavnost odpočinutí, Hospodinův svatý den odpočinku. Co je třeba napéci, napečte, a co je třeba uvařit, uvařte. A vše, co přebývá, uložte a opatrujte do rána.“²⁴Uložili to tedy do rána, jak Mojžíš přikázal. A nezapáchalo to, ani se do toho nedali červi.²⁵Mojžíš pak řekl: „Snězte to dnes, protože dnes je Hospodinův den odpočinku. Dnes nenajdete na poli nic.²⁶Šest dní budete sbírat, ale sedmý den je den odpočinku. Ten den nebude nic padat.“²⁷Když přesto někteří z lidu sedmého dne vyšli, aby sbírali, nic nenašli.²⁸Hospodin řekl Mojžíšovi: „Jak dlouho se budete zpěčovat a nebudete dbát mých příkazů a řádů?“*“

ÚT 25. května – Znamení smlouvy

Ex 31:16.17 B21 „*At' synové Izraele zachovávají sobotu; at' sobotu dodržují jako věčnou smlouvu po všechna svá pokolení.¹⁷ Je to věčné znamení mezi mnou a syny Izraele. V šesti dnech totiž Hospodin učinil nebe i zemi, ale sedmého dne odpočinul a nabral dech.*“

Ex 31:13.16-18 „*Promluv k Izraelcům: Dbejte na mé dny odpočinku; to je znamení mezi mnou a vámi pro všechna vaše pokolení, abyste věděli, že já Hospodin vás posvěcuji. ...*“

¹⁶At' tedy Izraelci dbají na den odpočinku a dodržují jej po všechna svá pokolení jako věčnou smlouvu. ¹⁷To je provždy platné znamení mezi mnou a syny Izraele. V šesti dnech totiž učinil Hospodin nebe a zemi, ale sedmého dne odpočinul a oddechl si. ¹⁸Když přestal k Mojžíšovi na hoře Sinaji mluvit, dal mu dvě desky svědectví; byly to kamenné desky psané Božím prstem. ¹⁹

Ez 20:12-20 „¹²Dal jsem jim také své dny odpočinku, aby byly znamením mezi mnou a jimi, aby věděli, že já, Hospodin, je posvěcuji. ... ²⁰Světě mé dny odpočinku a budou znamením mezi mnou a vámi, abyste věděli, že já jsem Hospodin, váš Bůh.“

Žd 4:1-4 „¹Střezme se, aby o někom z vás neplatilo, že v čase, dokud zaslíbení trvá, proměškal vstup do Božeho odpočinku. ²Já nám se přece dostalo zaslíbení jako těm na poušti. Ale zvěst, kterou slyšeli, jim neprospěla, když ji vírou nepřijali. ³Neboť do odpočinku vcházíme jen my, kdo jsme uvěřili, jak bylo řečeno: ‚Přísahal jsem ve svém hněvu: Do mého odpočinku nevejdu!‘ To řekl Bůh, ač jeho odpočinku trvá od chvíle, kdy stvořil svět. ⁴O sedmém dni je přece v Písmu řečeno: ‚I odpočinul Bůh sedmého dne od všeh.“

Dt 5:12-15 „¹²Dbej na den odpočinku, aby ti byl svatý, jak ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh. ¹³Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. ¹⁴Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvůj býk a tvůj osel, žádné tvé dobytče ani tvůj host, který žije v tvých branách, aby odpočinul tvůj otrok a tvá otrokyně tak jako ty. ¹⁵Pamatuj, že jsi byl otrokem v egyptské zemi a že tě Hospodin, tvůj Bůh, odtud vyvedl pevnou rukou a vztaženou paží. Proto ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, dodržovat den odpočinku.“

ST 26. května – Znamení posvěcení

Ex 31:13 B21 „Zachovávejte mé soboty, neboť to je znamení mezi mnou a vámi po všechna vaše pokolení, abyste věděli, že já jsem Hospodin, váš Posvětitel.“

Ex 31:12-17 „¹²Hospodin řekl Mojžíšovi: ¹³„Promluv k Izraelcům: Dbejte na mé dny odpočinku; to je znamení mezi mnou a vámi po všechna vaše pokolení, abyste věděli, že já jsem Hospodin, váš Posvětitel. ¹⁴Budete dbát na den odpočinku; má být pro vás svatý. Kdo jej znesvědí, musí zemřít. Každý, kdo by v něm dělal nějakou práci, bude vyobcován ze společenství svého lidu. ¹⁵Šest dní se bude pracovat, ale sedmého dne bude slavnost odpočinku, Hospodinův svatý den odpočinku. Každý, kdo by dělal nějakou práci v den odpočinku, musí zemřít. ¹⁶At' tedy Izraelci dbají na den odpočinku a dodržují jej po všechna svá pokolení jako věčnou smlouvu. ¹⁷To je provždy platné znamení mezi mnou a syny Izraele. V šesti dnech totiž učinil Hospodin nebe a zemi, ale sedmého dne odpočinul a oddechl si.“

1Pa 28:9 „Ty pak, můj synu Šalomouno, poznávej Boha svého otce a služ mu celým srdcem a ochotnou myslí. Hospodin zkoumá srdce všech, postřehne každý výtvar mysli. Budeš-li se ho dotazovat, dá se ti najít, jestliže ho opustíš, odvrhne tě navždy.“

Iz 11:2 „Na něm spočine duch Hospodinův: duch moudrosti a rozumnosti, duch rady a bohatýrské síly, duch poznání a bázně Hospodinovy.“

Ž 9:10 „Hospodin je zdeptanému nedobytným hradem, v dobách soužení je hradem nedobytným.“

Jr 10:25 „Vylej svoje rozhořčení na pronárody, jež neznají se k tobě, na čeledi, které nevzývají tvoje jméno, vždyť pozřely Jákoba, pozřely ho zcela, zpusťily jeho nivy.“

Lv 20:8 „Dbejte na má nařízení a dodržujte je; já jsem Hospodin, já vás posvěcuji.“

Dt 7:6 „Jsi přece svatý lid Hospodina, svého Boha; tebe si Hospodin, tvůj Bůh, vyvolil ze všech lidských pokolení, která jsou na tváři země, abys byl jeho lidem, zvláštním vlastnictvím.“

ČT 27. května – Pamatuj na sobotní den

Ex 20:8 „Pamatuj na sobotní den, aby ti byl svatý.“

Dt 5:12.15 „¹²Dbej na den odpočinku, aby ti byl svatý, jak ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh. ... ¹⁵Pamatuj, že jsi byl otrokem v egyptské zemi a že tě Hospodin, tvůj Bůh, odtud vyvedl pevnou rukou a vztaženou paží. Proto ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, dodržovat den odpočinku.“

PÁ 28. května – Podněty k zamyšlení

Pro doplnění si můžete přečíst oddíl „Mana“ v knize Na úsvitu dějin (PP 295–297; NUD 137.138).

Desatero definuje všeobecné a základní principy vztahu mezi Bohem a člověkem i mezi lidmi navzájem. V centru Dekalogu je přikázání o sobotě. Představuje Pána soboty a zvláštním způsobem označuje území jeho vlády a vlastnictví. Všimni si těchto dvou prvků: (a) Představení Boha: Jahve (Hospodin) je Stvořitel, jehož postavení je jedinečné; (b) Jeho vlastnictví a vláda: „nebe, země, moře a všechno, co je v nich“ (Ex 20,11). Díky těmto dvěma prvkům má přikázání o sobotě vlastností typické pro pečeti mezinárodních smluvních dokumentů na starověkém Blízkém východě. Pečetě se dávaly do středu smluvních dokumentů a obsahovaly: (a) Označení božstva (obvykle nějakého pohanského boha) a (b) území jeho vlády a vlastnictví (obvykle ohraničené geografické území).

„Posvěcení Duchem ukazuje rozdíl mezi těmi, kteří mají pečeť Boží, a těmi, kdo zachovávají nepravý den odpočinku...“

Až přijde zkouška, jasně se ukáže znamení šelmy. Je to zachovávání neděle...

Bůh určil sedmý den za svoji sobotu... (Ex 31,13.16.17)

Věrní budou odlišeni od nevěrných. Ti, kdo touží mít na svých čelech pečeť Boží, musí zachovávat sobotu čtvrtého přikázání.“ (7BC 980.981)

Otázky k rozhovoru

1. „Zachovávejte mé soboty a mou svatyni mějte v úctě. Já jsem Hospodin“ (Lv 19,30). Jak souvisí sobota s Boží svatyní? Co nám obojí říká o Bohu?

2. Pomáhá vám zachovávání soboty budovat váš vztah s Bohem? Jestliže ne, co můžete změnit a dělat jinak?

Shrnutí

Sobota je znamením smlouvy a sahá až do doby, kdy bude plán spasení završen. Poukazuje zpět na stvoření; a jako znamení smlouvy milosti napřimuje naši pozornost na konečnou obnovu, kdy Bůh učiní všechno nové.

Praktický závěr

Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.

Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?

Modlete se i za lidi ve svém okolí (přítele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

